

Таблица 9. Емигранти и равнище на емиграция за периода 1990 – 2005 г.

Показатели	1990	2000	2005
Емигранти - бр.	322993	463564	937341
Равнище на емиграция - %	3.64	5.67	12.10

Източник: World Bank.

Като се има предвид, че за първите десет години (1990 - 2000) тенденцията е неблагоприятна по отношение на напускащата страната квалифицирана работна сила, за следващите години може да се предположи, че ще бъде регистрирано увеличаване както на общия брой емигранти, така и на тези със средно и висше образование.

Оценка на икономическите ползи от емиграцията за България

Оценката на икономическите ползи от емиграцията може да се получи отново чрез прилагане на таксономичен анализ и определяне на мястото на България сред другите държави според получените суми от емигранти. В анализа за 2005 г. участват три показателя с данни за 85 държави. Първият показател характеризира броя на емигрантите по държави; вторият определя общата сума на банковите преводи от емигранти; третият е процентното отношение на емигрантските пари от БВП на всяка държава. За да участват и трите факторни признака при образуването на интегралната оценка⁸, необходимо условие е да няма мултиколинеарност между тях.

⁸ Тъй като признаките са малко на брой, не е необходимо обособяване на групи от сходни признаки и избиране на представител от всяка една.

Таблица 10. Корелационна матрица

Факторни признаки	x_1	x_2	x_3	x_4
Емигранти - бр.	x_1	1	0.9198	-0.0805
Банкови преводи от емигранти - милиони щатски долари	x_2	0.9198	1	-0.0691
Банкови преводи от емигранти като процент от БВП	x_3	-0.0805	-0.0691	1

Резултатите от корелационната матрица (табл. 10) сочат наличие на много силна положителна зависимост между броя на емигрантите и преведените от тях суми. Това означава, че само един от посочените признаки може да участва в анализа или да бъде включен нов факторен признак, получен като комбинация между първите два.

Решението на въпроса е чрез получаване на производен факторен признак – банкови преводи от един емигрант – като отношение между банковите преводи от емигранти и броя на емигрантите. Обновената корелационна матрица показва слаба корелация между признаките, което означава, че и трите признака могат да бъдат включени при образуването на интегралната оценка (табл. 11).

Таблица 11. Корелационна матрица

Факторни признаки	x_1	x_2	x_3	x_4
Банкови преводи от емигранти - милиони щатски долари	x_2	1	-0.0691	0.1419
Банкови преводи от емигранти като процент от БВП	x_3	-0.0691	1	-0.0555
Банкови преводи от един емигрант - долари	x_4	0.1419	-0.0555	1